

νωτέραν ἀριθμητικήν, ἔξαιρέτως δὲ τὴν ἀλγεβράν, τῆς ὅποιας αὐτοὶ εἰσὶν οἱ ἐφευρεταί. Οἱ Ἰνδοὶ ἐφεύρουν καὶ τὸ σύστημα τῶν ἀπλῶν ἀριθμῶν τῶν κοινῶν λεγομένων ἀραβικῶν, τὸ δποῖον μετεχειρίζοντο ήδη ἀπὸ τεστάρων αἰώνων πρὸ Χριστοῦ. Τὴν ἐφεύρεσιν τοῦ συστήματος τῶν ἀπλῶν ἀριθμῶν ἐκοινοποίησαν οἱ Ἰνδοὶ εἰς τοὺς Ἀραβίς, οἵτινες ἐδίδαξαν αὐτὸν εἰς τοὺς Εὐρωπαίους. Εἰς τὸ σύστημα τοῦτο ἐφείλονται αἱ γενόμεναι παρὰ τοῖς νεωτέροις εὐρωπαίοις πρόσοδοι εἰς τὰ ὑψηλὰ μαθηματικά (¹). Οἱ Ἰνδοὶ κατέγιναν προσέτι καὶ εἰς τὴν ἀστρονομίαν καὶ εἰς τὴν ἰατρικήν, ἀλλ' οὐγῇ μετὰ μεγάλης ἐπιδροῦσας. Εἰς τὴν ἰατρικήν ἴδιας δὲν ἦδύνατο νὰ ἐπιδώσῃ ἔθνος ἐνεργῶν μᾶλλον διὰ τῆς φρυντασίας ἢ διὰ τῆς κριτικῆς περιστηρήσεως. Τὸ λαμπρότατον μέρος τῆς ἐπιστημονικῆς φιλολογίας τῶν Ἰνδῶν εἰσὶ τὰ φιλοσοφικὰ αὐτῶν συγγράμματα. Λρχιστάτη ἐστὶν ἡ ἀρχὴ τῆς φιλοσοφικῆς ἐργασίας τοῦ Ἰνδικοῦ πνεύματος. Εἰς τινὰ μέρη τῶν Βεδῶν ἀπαντῶνται ἥδη ἀπόπειραι πρὸς λόσιν τοῦ αἰνίγματος τῆς ἀρχῆς τοῦ κόσμου καὶ ἄλλων φιλοσοφικῶν ζητημάτων. Ή Ἰνδικὴ ἐπικὴ ποίησις εἶναι πλουσία εἰς μεγάλα διδακτικὰ φιλοσοφικὰ ἐπεισόδια. Τὸ ἀριστούργημα τοῦ εἴδους τούτου εἶναι τὸ περίφημον ἐκεῖνο ἐπεισόδιον τῆς Μαχαθκάτας, ἡ Γιτά. Ή ἀναγκαῖα συντομία τῆς παρούσης μελέτης δὲν μᾶς ἐπιτρέπει νὰ εἰσέλθωμεν ἐνταῦθα εἰς οὐδεμίαν λεπτομέρειαν περὶ τῆς ἴστορίας τῆς Ἰνδικῆς φιλοσοφίας. Παρακατεύοντες θέλομεν λαλήσει περὶ αὐτῆς ἐν τῷ οἰκείῳ τόπῳ (²). Καὶ ταῦτα μὲν καθόλου περὶ τῆς ἴστορίας καὶ τοῦ διανοητικοῦ βίου τοῦ Ἰνδικοῦ Εθνους. Ήδη δὲ προβαίνομεν εἰς τὴν βιβλιογραφίαν τῶν μέγρων τοῦδε ἐκδοθεισῶν Ἰνδικῶν μεταφράσεων τοῦ Δημητρίου Γαλανοῦ.

(*"Επεται συνέχεια."*)

Γ. Γ. ΤΥΠΑΛΔΟΣ (μέτ.)

ΦΑΝΤΑΣΙΟΚΟΠΙΑ:

(Ἐκ τῶν τοῦ Alfred de Musset.)

ΠΡΟΣΩΠΑ.

Ο Κύρος ΔΕ ΣΑΒΙΝΤ.
Η Κυρία ΔΕ ΛΕΡΤ.

ΜΑΤΘΙΛΔΗ, αὔξυντος του.
ΤΥΠΡΕΤΗΣ,

—ο—

ΣΚΗΝΗ ΠΡΩΤΗ.

Η σκηνὴ ἵν τῷ κοιτῶνι τῆς Ματθίλδης.

ΜΑΤΘΙΛΔΗ, μόνη, πλέκουσα.

Ἀκόμη μίαν βελονιάν καὶ ἐτελείωσα.

(¹) Colebrooke, Indian Antiquities, Londres 1817.

(²) Προλεγόμενα (εἰς τὴν Γιτάν), ὑπὲρ Γεωργίου Κ. Τυπάλδου, ἐν Αθηναῖς, 1848.

(Καθησανίζει ὁ πηρέτης εἰπάρχεται.)

Ἔλθων ἀπὸ τοῦ Ἱκνισέ;

ΤΥΠΡΕΤΗΣ.

Οχις ἀκόμη, κυρία.

ΜΑΤΘΙΛΔΗ.

Εἶναι ἀνυπόρορον. Πήγανε πάλιν ἐκεῖ γρήγορα.

(Ο πηρέτης εἰπάρχεται.)

Καλλίτερος Οὐκ ἔτοι μηδέποτε φούντας. Εἶναι ὀχτὼ, καὶ ἐκεῖνος ἐνδύεται εἰμαι βεβαία διτὶ θὰ ἔλθῃ ἐδῶ πρὶν ἐτοιμασθούν δλα. Άκομη μία ἡμέρα ἀργοπορίας.

(Ἐγίρεται.)

Νὰ πλέκη τις σακκούλαν εἰς τὸν ἄνδρα τῆς θεωροῦσι πολλοὶ ως ὑπὲρ τὸ δέον φοιτητικόν. Μετὰ ἐνὸς ἔτους γάμον! Τί Οὐκ ἔλεγε παραδείγματος χάριν ἡ Κυρία Λερύ ἔτον τὸ ηζευρε; Καὶ αὐτὸς δὲ τέ θὰ εἰπῇ; Πᾶ! Οὐκ γελάσῃ ίσως διὰ τὸ μυστήριον, ἀλλ' οχι καὶ διὰ τὸ δῶρον· καὶ τῷ ὄντι διατί τόση μυστικότης; Δὲν εἰξέρω μὲ φάίνεται διτὶ ἐνώπιόν του δὲν θὰ εἰργαζόμην τόσον εὐχαρίστως. Θὰ δεραίνετο διτὶ τῷ λέγω· « Ίδε περὶ σοῦ πάντατε σκέπτομαι! » ώς δὲν τὸν ἐμειφόρμην ἐν φ δταν θὰ τῷ δείξω τὸ μικρόν μου ἐργόγειρον τελειωμένον, αὐτὸς Οὐκ εἰπῇ διτὶ τὸν ἐνθυμήθην.

ΤΥΠΡΕΤΗΣ, εἰπερχόμενος πάλιν.

Σάς ἔφερα αὐτὸν, κυρία, ἀπὸ τὸν χρυσοχόν.

(Διδει μικρὸν δέμα εἰς τὴν Ματθίλδην.)

ΜΑΤΘΙΛΔΗ.

(Καθίσσει πάλιν.)

Τέλος πάντων! Ὁταν ἔλθῃ δ Κ. Σαβίνη εἰδοποιήσατέ με.

(Ο πηρέτης εἰπάρχεται.)

Λοιπὸν, ἀγαπητόν μου σακκουλάκι, ἂς σε κάμωμεν τὸν τελευταῖον καλλωπισμόν· θὰ ἔσαι ἄρα γε κομψὸν μὲ αὐτὰς τὰς φούντας; Άρκετά καλά. Τώρα, πως θὰ σὲ δεχθῇ; Θὰ εἰπῆς δλην τὴν εὐχαριστησίαν μὲ τὴν ὄποιαν σὲ ἐπλεξα, δλην τὴν φροντίδα τὴν δποίαν ἐλάχισαν σὲ, μικρόν μου, θὰ σὲ περιμένουν, κύριε. Δὲν ηθέλησα νὰ σὲ δείξω πρὶν στολισθῆς μὲ δλας σου τὰς χάριτας. Θὰ σὲ φιλήσουν ἄρα γε διὰ τὸν κόπον σου;

(Φιλεῖ τὸ βαλάντιον καὶ πάνει.)

Ταλαίπωρε! δὲν ἔχεις μεγάλην ἀξίαν οὐδὲν καν τεσσαράκοντα δραχμῶν. Άλλα διατί μὲ φάίνεται λυπηρὸν νὰ ἀποχωρισθῶ ἀπὸ σέ; δὲν σὲ ηρχισα διὰ νὰ σὲ τελειώσω δσον δυνατὸν γρηγορώτερα; Ά! ή ἀρχὴ ήτο εύθυμοτέρα παρὰ τὸ τέλος. Καὶ δμοις μόνον 15 ημέραι παρῆλθον! δεκαπέντε ημέραι μάνον, εἶναι δυνατόν; Όχι περισσότεραι, καὶ πόσα πράγματα συνέβησαν εἰς 15 ημέρας! Μήπως φθάνωμεν ἀργά, μικρέ μου; . . . Διὰ τί μὲ ἔρχονται

τοιαύται ίδει; Κάποιος έρχεται μὲ φαίνεται εἰ-
ναι αὐτός μὲ ἀγαπᾷ αὐτοῦ!

ΥΠΗΡΕΤΗΣ, εἰσερχόμενος.

Ιδού ὁ Κ. κόμης, κυρία.

ΜΑΤΘΙΛΔΗ.

Ἄ! Θεέ μου! Μόνον τὴν μίαν φούνταν ἔβαλα
καὶ ἐλησμόντας τὴν ἀλλην. Ανόητη, δὲν θὰ κα-
τορθώσω νὰ τοῦ τὴν δώσω πάλιν σήμερον! Άς πε-
ριμείνη μίαν στιγμὴν, ζεν λεπτὸν εἰς τὴν αἴθουσαν
γρήγορα πρὶν ἐμέῃ . . .

ΥΠΗΡΕΤΗΣ.

Ιδού αὐτός, κυρία.

(Εξέρχεται. Η Ματθίλδη κρύπτει τὸ βαλάντιον.)

ΣΚΗΝΗ ΔΕΥΤΕΡΑ.

ΜΑΤΘΙΛΔΗ, ΣΑΒΙΝΥ.

ΣΑΒΙΝΥ.

Καλή έπερχα, ἀγαπητή μου! σὲ ἐνογχῶ;

ΜΑΤΘΙΛΔΗ.

Έμε, Έρρεκε; παράδοξος ἐρώτησις!

ΣΑΒΙΝΥ.

Φαίνεσαι ταραχμένη, ξυμφροντις. Όταν εἰσέρχω-
μαι εἰς τὸ δωμάτιόν σου λησμονῶ πάντας ὅτι εἰ-
μαι σύζυγός σου, καὶ ἀνοίγω παρὰ πολὺ γρήγορα
τὴν θύραν.

ΜΑΤΘΙΛΔΗ.

Έχουν οἱ λόγοι σου δλίγην κακίαν· ἀλλὰ ἐπειδὴ
περιέχουσι καὶ δλίγον ἔρωτα οὐκ σὲ φιλήσω.

(Τὸν φίλον.)

Τί λοιπὸν νομίζεις ὅτι εἰσαι, κύριε, ὅταν λη-
σμονῆς ὅτι εἰσαι σύζυγός μου;

ΣΑΒΙΝΥ.

Ἐρχοτής σου, καλή μου! μήπως ἀπατῶμαι;

ΜΑΤΘΙΛΔΗ.

Ἐρχοτής καὶ φίλος, δὲν ἀπατᾶσαι;

(Καθ' ἐκυρήν.)

Μέ έρχεται δρεῖς νὰ τῷ δώσω τὴν σακούλαν κα-
θὼς εἶναι.

ΣΑΒΙΝΥ.

Τί ἔνδυμα φορεῖς; Δὲν οὐδὲλος;

ΜΑΤΘΙΛΔΗ.

Όχι, ηθελα . . . ηλπίζα ὅτι οιως . . .

ΣΑΒΙΝΥ.

Ηλπίζεις; Τί τρέχει;

ΜΑΤΘΙΛΔΗ.

Πηγαίνεις εἰς τὸν χορόν; εἰσαι ωραιότατος.

ΣΑΒΙΝΥ.

Όχι παρὰ πολύ· δὲν ηξεύρω μὲν ἐγὼ πταίω ἢ ὁ
ράπτης μου· ἀλλὰ δὲν έχω πλέον τὸ ηθος τὸ δ-
ποιον εἰχα δταν ημην στρατιωτικός.

ΜΑΤΘΙΛΔΗ.

Ἄστατε! δὲν σκέπτεσαι περὶ ξύουν ἐνῷ κυττά-
ζεις εἰς τὸν καθρέπτην αὐτόν.

ΣΑΒΙΝΥ.

Πᾶ! καὶ περὶ τίνος ἀλλης; σκέπτουμαι; Μήπως
πηγαίνω εἰς τὸν χορὸν διὰ νὰ χορεύσω; Σὲ βεβαίω
εἶναι ἀγγαρείχ νὰ σύρωμαι ἐκεῖ ἀκουσίως.

ΜΑΤΘΙΛΔΗ.

Λοιπὸν, μεῖνα σὲ παρακαλῶ. Θὰ εἴμεθα μόνοι
καὶ θὰ σὲ εἰπῶ . . .

ΣΑΒΙΝΥ.

Μὲ φαίνεται ὅτι τὸ ὠρολόγιον σου προχωρεῖ δὲν
εἶναι δυνατόν νὰ ηναὶ τόσον ἀργά.

ΜΑΤΘΙΛΔΗ.

Ο, τι καὶ ἀν λέγῃ τὸ ὠρολόγιον, δὲν εἶναι αὐτοῦ
ώρα τοῦ χοροῦ. Πρὸ διλγού ἐστηκώθημεν ἀπὸ τὸ
γεῦμα.

ΣΑΒΙΝΥ.

Εἶπα νὰ ζεύξουν· έχω μίαν ἐπίσκεψιν.

ΜΑΤΘΙΛΔΗ.

Ἄ! τὸ πρᾶγμα διαφέρει. Δὲν . . . δὲν εἰξευρεῖς . . .
Ἐνόμισκ . . .

ΣΑΒΙΝΥ.

Τί λοιπόν;

ΜΑΤΘΙΛΔΗ.

Τίπεισκ . . . ἐξ ὅσων ἔλεγες . . . Άλλὰ τὸ ὠρο-
λόγιον δουλεύει καλά· μόλις δικτὼ εἶναι. Χάρισαι με
μίαν στιγμὴν. Έχω νὰ σὲ κάμω μικρὸν δῶρον.

ΣΑΒΙΝΥ.

Εἰξεύρεις, ἀγαπητή μου, ὅτι σὲ ἀφίνω ἔλευθέρων
καὶ ὅτι ἔξερχεσαι ὅταν θέλης. Κρίνεις δίκαιον, πι-
στεύω, νὰ ὑπάρχῃ ἀμοιβαίντης. Τί δῶρον μὲ ἔτοι-
μάζεις;

ΜΑΤΘΙΛΔΗ.

Τίποτε· δὲν ἐπρόφερε νομίζω τοιαύτην λέξιν.

ΣΑΒΙΝΥ.

Έχω λάθος λοιπὸν, ἐνόμισα ὅτι τὴν ἡκουσα. Ε-
χεις ἐκεῖ τοὺς χοροὺς τοῦ Στράους; Δάνεισε με τους
ἔχων δὲν σοι χρειάζωνται.

ΜΑΤΘΙΛΔΗ.

Ιδού αὐτοί· τοὺς θέλεις τώρα;

ΣΑΒΙΝΥ.

Βεβαίως, ἐάν δὲν σὲ πειράζῃ. Μὲ τοὺς ἔξητησαν
διὰ μίαν ἢ δύο ημέρας. Δὲν οὐκ σὲ τοὺς στερήσω
πολύ.

ΜΑΤΘΙΛΔΗ.

Μήπως τοὺς θέλης η Κυρία Βλαινίλ;

ΣΑΒΙΝΥ (λαμβάνων τὴν μουσικήν.)

Πῶς είπες; ωμίλησε περὶ τῆς Κυρίας Βλαινίλ;

ΜΑΤΘΙΛΔΗ.

Έγω! Όχι. Δὲν ωμίλησε περὶ αὐτῆς.

ΣΑΒΙΝΥ.

Ω! αὐτὴν τὴν φορὰν ἡκουσα καλά.

(Κάθηται).

Τί λέγεις περὶ τῆς κυρίας Βλαινίλ;

ΜΑΤΘΙΛΔΗ.

Ἐνόμιζα ὅτι εἰς αὐτὴν θὰ δοθῇ ἡ μουσική μου.
ΣΑΒΙΝΥ.

Καὶ διὰ τί τὸ ἐνόμιζες;

ΜΑΤΘΙΛΔΗ.

Διότι . . . διότι τῇ ἀρέσουν οἱ χοροὶ τοῦ Στράους.
ΣΑΒΙΝΥ.

Μάλιστα, καὶ εἰς ἐμὲ ἐπίσης καὶ εἰς σὲ πιστεύω.
Ἐγειριάλιστα ἐν βάθε, πῶς εἶναι ὁ ἥγος; Τὰ ἐλημόνησα . . . Πῶς εἶναι;

ΜΑΤΘΙΛΔΗ.

Ἀμφιβάλλω ἂν θὰ τὸ ἐνθυμηθῶ.

(Κάθηται εἰς τὰ κλειδούμενά λογιά καὶ παίζει.)

ΣΑΒΙΝΥ.

Αὐτὸς εἶναι! Εἶναι μαγικόν, θεῖον καὶ τὸ παιζεῖς
ώς ἄγγελος, ή διὰ νὰ εἰπὼν καλλίτερον ως ἀληθῆς
χορεύτρια.

ΜΑΤΘΙΛΔΗ.

Τὸ παιζόν όσον καλά καὶ ἔκεινη, Ἐρρίκε;

ΣΑΒΙΝΥ.

Ποίκιλον; ή κυρία Βλαντίλ; δύον μὲν αὐτὴν
ἔγειρι, νὰ κάμης, βλέπω.

ΜΑΤΘΙΛΔΗ.

Ω! σχι παρά πολύ. Έὰν κύρην ἀνήρ δὲν θὰ ἔχανα
δι' αὐτὴν τὸν γεῦν μου.

ΣΑΒΙΝΥ (εγιρόμενος.)

Καὶ θὰ εἶχες δίκαιον, κυρία. Δὲν πρέπει ποτὲ οἱ
ἄνδρες νὰ χάνουν τὸν νοῦν των οὕτε διὰ γυναικα,
οὕτε διὰ βάθε.

ΜΑΤΘΙΛΔΗ.

Σκοπεύεις νὰ παιξῃς χαρτία ἀπόψε, φίλε μου;

ΣΑΒΙΝΥ.

Αἱ ἀγαπητή μου, τί λέγεις; Παιζει τις, ἀλλά
ποτὲ δὲν σκοπεύει νὰ παιξῃ.

ΜΑΤΘΙΛΔΗ.

Ἐγειριάλιστα τὸ θυλάκιόν σου;

ΣΑΒΙΝΥ.

Ίσως. Μήπως θέλης;

ΜΑΤΘΙΛΔΗ.

Ἐγώ, θέσ μου! Καὶ τί νὰ κάμω τὰ χρήματα;
ΣΑΒΙΝΥ.

Διατέ σχι; Τὴν μὲν θύραν σου ἀνοίγω ταχύτατα,
δὲν ἀνοίγω δύος καὶ τὰ συρτάριά σου, καὶ ίσως τὸ
σφάλμα μου εἶναι διπλοῦν.

ΜΑΤΘΙΛΔΗ.

Ψεύδεσσαι, Κύριε. Πρὸ διλίγου καιροῦ παρετήρησε
δι: τὰ εἶχες ἀνοίξει, καὶ μὲ ἀφῆκες παρά πολὺ^{πλουσίαν.}

ΣΑΒΙΝΥ.

Οχι τόσον, ἀγαπητή μου, ἐν δεσμῷ μπάρχουν πτω-
γοί. Εἰξεύρω εἰς τὸ μεταχειρίζεσσαι τὰ χρήματά σου,
καὶ σὲ ζητῶ τὴν ἀδειαν νὰ μοιράζω ἐλεημοσύνας
διὰ τῶν χειρῶν σου.

ΜΑΤΘΙΛΔΗ.

Ἄγαπητέ μου Ἐρρίκε! πόσον εὐγενής καὶ καλὸς
εἶσαι! Εἰπέ με σὲ παρακαλῶ. Ἐνθυμεῖσσι μίαν ἡμέ-
ραν, διὰ εἰχες μικρὸν χρέος νὰ πληρώσῃς, καὶ πα-
ρεπονεῖσο ὅτι δὲν εἰχες πουγγίον;

ΣΑΒΙΝΥ.

Πότε; Λί! ἔχεις δίκαιον. Τὸ βέβαιον εἶναι ὅτι δ-
ταν ἔξερχεται κανεὶς εἶναι ἀνυπόφορον νὰ ἐμπι-
στεύεται εἰς θυλάκια δλίγον στερεά . . .

ΜΑΤΘΙΛΔΗ.

Σ' ἀρέσκει πουγγή κόκκινον μὲ ταινίαν μαύρην;
ΣΑΒΙΝΥ.

Οχι, δὲν ἀγαπῶ τὸ κόκκινον. Άλλά! μ' ἐνθυ-
μίζεις ὅτι ἔχω τασ πέντε εἰδῶ χθεσινὸν ἀκόμη σακ-
κούλιον' εἶναι δέρρον. Πηδεῖ σὲ φαίνεται; Εἶναι νό-
στιμον;

(Ἐξέγει βαλάντιστον ἐκ τοῦ θυλακίου του.)

ΜΑΤΘΙΛΔΗ.

Ἄς ιδωμεν δεῖξε μέ το.

ΣΑΒΙΝΥ.

Λάθε.

(Τὴ δίδει τὸ βαλάντιον. Η Ματθίλδη τὸ παρατηρεῖ καὶ
έπειτα τὸ ἀποδίδει.)

ΜΑΤΘΙΛΔΗ.

Εἶναι ώραιότατον. Τί χρώμα ἔχει;

ΣΑΒΙΝΥ (γελῶν.)

Τί χρώμα; Θαυμασία ἐρώτησις.

ΜΑΤΘΙΛΔΗ.

Ἐκαμπα λάθος . . . Θέλω νὰ εἴπω . . . Ποτος σὲ
τὸ ζέδωκε;

ΣΑΒΙΝΥ.

Α! εἶναι νοστιμώτατον! εἰς τὴν τιμῆν μου! ή
ἀλλορροούσην σου εἶναι ἀξιολάτρευτος.

ΥΠΗΡΕΤΗΣ (ἐπαγγέλλων).

Η Κυρία Λερύ.

ΜΑΤΘΙΛΔΗ.

Εἶπα κάτω ὅτι δὲν δέχομαι.

ΣΑΒΙΝΥ.

Όχι, σχι μέ την δεχθῆς;

ΜΑΤΘΙΛΔΗ.

Τέλος πάντων, κύριε, αὐτὸς τὸ πουγγή, εἰπαποροῦ-
μεν νὰ μάθωμεν τὸ ὄνομακ ἐκείνης ή ἀποία τὸ ἐ-
πλαξέ;

ΣΚΗΝΗ ΤΡΙΤΗ.

ΜΑΤΘΙΛΔΗ, ΣΑΒΙΝΥ, ΚΥΡΙΑ ΛΕΡΥ (ἐν στελή χορεύ.)

ΣΑΒΙΝΥ.

Ορίσατε, κυρία, δρίσατε παρακαλῶ. Ερχεσθε εἰς
θαυμασίαν ώραν. Η Ματθίλδη εἶπε πρὸ διλίγου μίση
ἀπροσεξίαν, ή δποία, τὴν ἀληθεία, ἔχει τὴν ἀξίαν
της. Φαυτασθῆτε ὅτι τῇ δεικνύω αὐτὸς τὸ πουγγί.,,

ΚΥΡΙΑ ΛΕΡΥ.

Ἄ ! εἶναι ἀρκετὰ νόστιμον. Νὰ ἴδω.

ΣΑΒΙΝΥ.

Τῷ δεικνύῳ αὐτὸ τὸ πουγγί τὸ παραπηρεῖ, τὸ ψυχός, τὸ γυρίζει καὶ ἐν ᾧ μὲ τὸ ἀποδίδει, εἰξέρετε τί μὲ λέγει ; Μὲ ἔρωτῷ τῇ χρῶμα ἔχει !

ΚΥΡΙΑ ΛΕΡΥ.

Αἴ πολὺ καλέ ! εἶναι γλαυκόν.

ΣΑΒΙΝΥ.

Βεβαίως . . . Αναντιφέρητος . . . δι' αὐτὸ δὲ ή ἐρώτησις εἶναι νόστιμος . . . Εἶχει τὸν τόπον της ;

ΚΥΡΙΑ ΛΕΡΥ.

Θαυμάσια. Καλὴ ἐσπέρα, ἀγαπητή μου Ματθίλη ; Εργεσαι ἀπόψε εἰς τὴν πρεσβείαν ;

ΜΑΤΘΙΛΔΗ.

Οχι, θὰ μείνω.

ΣΑΒΙΝΥ.

Άλλα δὲν γελάτε διά τὴν ἱστορίαν μου ;

ΚΥΡΙΑ ΛΕΡΥ.

Ἐξ εὐαγγείλησης. Καὶ ποτος ἔκαμεν αὐτὸ τὸ πουγγί ; Ή ! τὸ ἀναγνωρίζω, ή Κυρία Βλαινβίλ. Πῶς ! τῷ δύτῃ δὲν μετεκινεῖσθε ;

ΣΑΒΙΝΥ. (ἀποτόμως.)

Καὶ πόθεν τὸ γνωρίζετε, παρακαλῶ ;

ΚΥΡΙΑ ΛΕΡΥ.

Ίσσα, ίσσα ἀπὸ τὸ χρῶμα. Τὸ εἰδός συρόμενον ἐδῶ κ' ἔχει αἰώνιας δλοκλήρους παρῆλθαν ἐπτά ἔτη ἔως οὗ τελειώσῃ, καὶ φαντασθῆτε εἰς πόσους διαδοχικῶς προωρίσθη κατ' αὐτὸ τὸ διάστημα. Εὖθη κατὰ διάγοιαν εἰς τρία πρόσωπα γνωστά μου. Κατέχετε θησαυρὸν, κύριε Σαβίνη, ἀληθῆ κληρονομίαν.

ΣΑΒΙΝΥ.

Θές νὰ μὴ ὑπῆρχε καὶ ἄλλο πουγγί εἰς τὸν κόσμον.

ΚΥΡΙΑ ΛΕΡΥ.

Οχι, ἀλλὰ μόνον ἐν κυανόχρου πουγγί ὑπάρχει. Πρῶτον ἔγω τὸ κυανοῦν τὸ ἀποστρέφομαι· δὲν εἰχει σπικσίαν, εἶναι ἀνόητον χρῶμα. Άδύνατον ν' ἀκατηθῶ εἰς τοιοῦτο πρᾶγμα· ἀρκεῖ ότι τὸ εἰδός μίαν φοράν. Όσσαν λατρεύω τῇ πασχαλιάς τὸ χρῶμα, τόσαν μισθὸ τὸ κυανοῦν.

ΜΑΤΘΙΛΔΗ.

Σημαίνει τὴν σταθερότητα.

ΚΥΡΙΑ ΛΕΡΥ.

Ή ! πᾶ ! εἶναι τὸ χρῶμα τῶν κουρέων. Περαστικὴ ἔρχομαι, καθὼς βλέπεις, εἴμαι ἐν μεγάλῃ στολῇ πρέπει νὰ φθάσω ἐνωρίς εἰς τὸν χορὸν, διέτι εἶναι τόσου πλῆθος, ὅπτε φοβοῦμαι μὴ πάθω τίποτε. Διατί λοιπόν δὲν ἔργεσαι ; Δὲν θέλω νὰ λείψω καὶ ἐν χαλάσῃ ὁ κόσμος.

ΜΑΤΘΙΛΔΗ.

Δὲν μὲ ἥλθεν εἰς τὸν νοῦν καὶ τώρα εἶναι ἀργά.

ΚΥΡΙΑ ΛΕΡΥ.

Δὲν βρέρνεσαι. Ἐγεις δὲν τὸν ἀπειτούμενον καιρόν. Κωδωνίζω, ζητεῖς ἐν φόρεμα, διώκομεν τὸν Κύριον Σαβίνη μὲ τὸ μικρὸν του ἐπιπλον, σὲ κτενίζω, σ' ἐμπήγω δύο λουλουδάκια καὶ σὲ ἀπάγω εἰς τὴν ἀμπέλαν μου. Λοιπὸν συναντεῖς;

ΜΑΤΘΙΛΔΗ.

Οχι ἀπόψε. Θὰ μείνω.

ΚΥΡΙΑ ΛΕΡΥ.

Τὸ ἀπεράσιτε ! Ἐκ προμελέτης λοιπόν ; Κύριε Σαβίνη, ἀπάρετέ την.

ΣΑΒΙΝΥ (ξηρᾶς.)

Δὲν ἀναμιγνύομαι εἰς τῶν ὄλλων τὰς ὑποθέσεις.

ΚΥΡΙΑ ΛΕΡΥ.

Ὄ ! ω ! ἀγαπάτε τὸ κυανοῦν, ώς φαίνεται. Ακούσετε λοιπόν εἰξέρετε τί θὰ κάμω ; Δές με τούτη καὶ μένω ἐδῶ.

ΜΑΤΘΙΛΔΗ.

Πόσον καλὴ είσαι, ἀγαπητή μου Ερνεστίνα ! Οχι, δὲν θέλω νὰ ἀφαιρέσω ἀπὸ τὸν χορὸν τὴν βασίλισσάν του. Ηγάπαινε νὰ χορεύσῃς ἐνας στρέβιλον καὶ επικέρχεσαι εἰς τὰς ἔνδεκα ἐκαντά τὸ ἐνθυμηθῆς. Θὰ ὅμιλήσωμεν μόναι πλησίον τῆς ἑστίας ἀφ' οὗ ὁ Κύριος Σαβίνη μᾶς ἐγκαταλείπει.

ΣΑΒΙΝΥ.

Ἐγώ ! οχι διόλου δὲν εἰξέρω μὲν θὰ ἐξέλθω.

ΚΥΡΙΑ ΛΕΡΥ.

Λοιπόν ! ἀπερασίσθη, σᾶς ἀφίνω. Άλλοθεικ ἔμαθες τὰ δυστυχήματά μου ; ἐληστεύθην δπος εἰς δάσος.

ΜΑΤΘΙΛΔΗ.

Ἐληστεύθης ! τί ἔννοεις ;

ΚΥΡΙΑ ΛΕΡΥ.

Τέσσαρα φορέματα, ἀγαπητή μου, τέσσαρες ἀγγελοι, τὰ ὅποια μὲ ἡρχοντο ἀπὸ τὸ Λονδίνον, ἔχαθησαν εἰς τὸ τελωνείον. Έκαν τὰ ἔβλεπες, εἶναι ἀξιοθρήνητον. Μεταξὺ αὐτῶν ἦτο ἐν πράσινον καὶ ἐν τριανταφυλλί ! . . . Ορχιότερα φορέματα ἀδύνατον νὰ γένουν ποτέ.

ΜΑΤΘΙΛΔΗ.

Σὲ λυποῦμαι εἰλικρινῶς. Τὰ κατέσχον λοιπόν ;

ΚΥΡΙΑ ΛΕΡΥ.

Οχι, διόλου. Άν ἦτο μόνον αὐτὸ, θὰ ἐφώναζα τόσον ωστε νὰ μὲ τὰ ἀποδώσουν, διότι εἶναι δολοφονία. Μένω γυμνὴ αὐτὸ τὸ καλοκαίρι. Φαντάσου ότι μὲ κατετρύπησαν τὰ φορέματά μου. Εἶχωσαν ἐν σίδηρον δὲν ἔξερω ἀπὸ ποῦ εἰς τὴν κάσταν, καὶ ἔκαμψαν εἰς τὰ φορέματα τρύπας δπου χωρεῖ δάκτυλον. Εἰς αὐτὴν τὴν κατάστασιν μὲ τὰ ἐφεραν χθὲς ἐν ᾧ ἐπρογευμάτιζα.

ΣΑΒΙΝΥ.

Μήπως ὑπῆρχε καὶ κάνεν κυανόχρουν ;

ΚΥΡΙΑ ΛΕΡΓ.

Όχι, κύριε, οὐδὲ ἔχος. Τγίανε, ἀγαπητή μου· μόνον θὰ ἐμφανισθῶ. | Μὲ φαίνεται δτι ἔχω τὴν δωδεκάτην καταρρόην τοῦ χειμῶνος· τώρα θ' ἀρπάξω τὴν δεκάτην τρίτην. Άμα ὡς τελειώσω, τρέχω εὐθὺς καὶ βυθίζομαι εἰς τὰς πολυθρόνας σου. Οὐκέτι μεν περὶ τελευτῶν, περὶ κουρελλιῶν, αἱ; Όχι, ἐπειδὴ εἴμαι μελαγχολική, θὰ δημιύρω μεν περὶ αἰσθηματικῆς. Τέλος πάντων ἀδιάφορον! Καλὴν νόκτα, κύριε οὐρανόχρωμα . . . Εἶχα μὲ προπέμψετε, δὲν ἐπικνέργουμαι.

(*"Ἐπειτας συνέχεια."*)

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΚΟΡΑΗ⁽¹⁾.

* Έκ Παρισίων, 8 Σεπτεμβρίου 1818.

1.

Τιμιώτατε Κύριε Κοντόσταντε,
(*Eἰς Λόγδραρ.*)

Τὴν ἐπιστολήν σου (2 Τερίου) ἔλαβο. Εἶναι ἐννέα η δέκα ἡμέραις ἀποῦ δὲ Κατινάκης ἀνεχώρησε διὰ τὴν Χίον, συνοδεύων τὸν διδάσκαλον Mendouze. Δύο αἰτίαι τὸν ἐκίνησαν εἰς τοιαύτην ἀπόφασιν· η μία, δτι δὲν ἔλαβεν ἀπόκρισιν εἰς τὰς ἐπιστολὰς του οὔτ' ἀπὸ τὴν τιμιότητά σου, οὔτ' ἀπὸ τὸν εἰς Ἀμστελδάμ κύριον Βλαστόν· η δευτέρα, η ἐλπίς δτι γηπορεῖ, έν δχι γὰ ἀναπληρώσῃ τὸν τόπον τοῦ Βαρδαλάχου, γὰ ἀνακουφίσῃ καὶ πρὸς δλίγον τὸν βαρυτάτους κόπους τοὺς δποίους ὑπομένει μὲ κίνδυνον τῆς οὐγίας του δ χρηστός μας Βάμβας. Τί λοιπὸν ἔμεινε νὰ πράξωμεν περὶ τούτου, ἐγὼ μὲν δὲν ἔχω ευμένουλήν νὰ δώσω· σὺ δὲ, φίλατε, συμβουλεύμενος μετὰ τῶν αὐτοῦ συμπατριώτων καὶ τοῦ εἰς Ἀμστελδάμ ἄλλου χρηστοῦ συμπατριώτου, ἐὰν ἀποφασίσετε νὰ τὸν ἀνακαλέσετε, δυνατὸν ἵσως εἰν' ἀκόμη νὰ τὸν προφύάσῃ ἡ ἐπιστολή σας εἰς Μασσαλίαν. Πρέπει δμως πρῶτον νὰ θναιτῇ περὶ τῆς χρηματικῆς εἰς αὐτὸν βοηθείας ἀπόφασίς σας σταθερά καὶ ἀκίνητος.

Περὶ τοῦ Βαρδαλάχου μὲ πληγόνεις τόσον πλέον, φίλε, δσον μὲ λχλεῖς μὲ τόσην συστολὴν, ὥστε δὲν καταλαμβάνω τὶ νοεῖς. Δέγεις «Δεσποτικὰ φερσίματα τινῶν» τὰ δποία εἰς ἐμὲ εἶναι αἰνίγματα. Καὶ ἀπὸ τοιαῦτα αἰνίγματα κινούμενος ἐγὼ τὶ δύναμαι νὰ γράψω πρὸς τοὺς ἑκεῖ;

Σ' εὔχομαι οὐγίαν καὶ πολλὴν εὐτυχίαν!

*Εἰς τὰς προσταγάς σου δ
ΚΟΡΑΗ.*

(¹) Διακοπίσκος τῆς ἔκδοσεως τῶν περὶ τοῦ μακαρίου Α. Κοντόσταντου εἰδήσεων ἔνεκα βρείσας γόσσι τοῦ συντάσσοντος αὐτές, καινοποιοῦνται ἐν τοσούτῳ αἱ ἐπιστολαὶ τοῦ Κοραή, τῶν δποίων τὴν θημεούσεων προσεχέστημεν.

2.

Φίλατε Κύριε Κοντόσταντε. (Eἰς Λόγδραρ).

Ἄσπαζομαι σε. Εἰς τῆς 8 Δεκεμβρίου (1818) τὴν ἐπιστολὴν σου δὲν ἀποκρίθην ἔως τώρα, διότι οὔτε ἀναγκαῖον εἶχε τι δξιον ταχείας ἀποκρίσεως καὶ τὰ βάσανά μου καὶ τὰ παλαιά καὶ τὰ νέα ἐπαράλυσαν τὰς δλίγας μου δυνάμεις, ὥστε μηδὲ τὸ καθ' αὐτό μου ἔργον εἴμαι πλέον ἀρκετὸς νὰ ἔργαζωμαι. Δὲν εἶναι μόνη η ἐπιστολὴ σου (η δποία μὲ εὐφράτιν, καθὼς καὶ τῶν συμπατριώτων ὅλων αἱ ἐπιστολαί). Άλλὰ κατακλύζομαι δ ταλαιπωρος ἀπὸ βροχὴν ἐπιστολῶν, ἐκ τῶν δποίων πολλὰς ἀναγκάζομαι ν' ἀφίνω χωρὶς ἀπόκρισιν. Εἶναι δμως ἀπ' αὐτὰς τινὲς πρὸς τὰς δποίας η σιωπὴ γίνεται ὀδυνηρότερον βάσανον παρὰ τὴν ἀπόκρισιν.

Ἀπὸ ταύτας εἶναι καὶ η ἔδω κλεισμένη, τὴν δποίαν ἀφῆκα ἀνοικτὴν, διὰ νὰ καταλάβης δτι ἦτον ἀδύνατον νὰ μὴν ἀποκρίθω εἰς ἀνθρωπὸν ἀγνωστὸν εἰς ἐμὲ παντάπασιν, δτις μὲ προσκαλεῖ νὰ κατοικήσω εἰς τὸν οἰκόν του. Κάμε με τὴν χάριν, ἀφοῦ τὴν ἀναγνώστης καὶ τὴν σօραγίσης, νὰ τὴν παραδώσῃς προσωπικῶς. Ο κόπος τὸν δποίεν ἀναγκάζομαι νὰ σὲ δώσω, φίλε, ἀποβλέπει μάλιστα εἰς τοῦτο, νὰ ἔξετάσῃς καὶ νὰ μάθῃς τὶς εἶναι καὶ τίνα κατάστασιν ἔχει. Εἶχε ήλικίαν 22 ἑτῶν, ὡς μὲ λέγει εἰς τὴν ἐπιστολὴν του. Εἶναι Ελληνιστής σιμά τῆς ἀλλης του παιδείας, καὶ φαίνεται ἀπὸ τὸ οὗρος του δτι εἶναι χρονιστῶν ἥθων νέος.

Εἰς τοῦ Βαρδαλάκη τὸ δῶρον ἡκολούθησαν (πιθανὸν δτι τὸ ἔμαθες) κάποιας δυσκολίαις· ὅθεν ἡναγκάσθην, μ' ὅλον δτι δὲν τὸν γνωρίζω, νὰ γράψω πρὸς αὐτὸν μακράν ἐπιστολὴν, τὴν δποίαν ἔστειλα διὰ τῶν ἐν Βιέννη ἐπιτρόπων. Εἶθε νὰ εύκολόνη η ἐπιστολὴ μου τὰ δύσκολα!

Τγίανε καὶ εὐτυχεῖ!

15 Φεβρ. 1819. *Ο φίλος ΚΟΡΑΗΣ.*

Τῶν συμπατριώτων ὅλους ἀπασκει ἐκ μέρους μου.

3.

* Έκ Παρισίων, 22 Μαΐου 1819.

Φίλε συμπατριώτα, (Eἰς Λόγδραρ.)

. . . . Καιρὸς εἶναι νὰ σ' εὐχαριστήσω καὶ διὰ τὴν δποίαν μ' ἐπροξένησες ἥδονὴν μὲ τὸν ὀρατὸν θημονὸν ἐπαρμένον ἀπὸ τὴν Ἀντιγόνην τοῦ Σοφοκλέους, «Ἐρως ἀνίκατ», ἀμάχην Ἐρως, θες ἐν κτήμασι πίπτεις, κ.τ.λ.» καὶ γραμμένον ἀπὸ χεροῦ μούστης ἡ Ἀντιγόνης Ἀγγλίδος. Εδόξασκ τὸν θεὸν διὰ τὸ γῆράς μου· ἀλλέως ἐκινδύνευει νὰ πέσω εἰς ἔξωτά της, καὶ χωρὶς νὰ τὴν ἴδω, η νὰ ἥξεις ω καν,